

Vergaderjaar 2015–2016

27 428

Beleidsnota Biotechnologie

Nr. 329

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 mei 2016

In juni 2014 hebben de universiteit van Leiden, het pluimveebedrijfsleven en de Dierenbescherming en het Ministerie van Economische Zaken een convenant getekend, waarin zij hun steun hebben betuigd aan de innovatieve aanpak van het project «Gender screening In Ovo». Mijn ministerie heeft, op verzoek van uw Kamer, destijds overlegd met betrokkenen bij verschillende «kijken-in-het-ei»-methoden, zonder gebruik van gentechnologie. Op basis hiervan en van een stakeholdersdebat begin 2014 leek de methode van het Leidse startupbedrijf In Ovo B.V. het meest haalbaar op korte termijn.

Dit project beoogt het ontwikkelen van een «kijken-in-het-ei»-methode ten behoeve van de geslachtsbepaling in broedeieren in een vroeg stadium, met als doel dat alléén de vrouwelijke broedeieren verder worden uitgebreed voor de productie van leghennen. Een dergelijke methode zou een alternatief bieden voor het doden van eendagshaantjes. In het convenant hebben mijn ministerie en de universiteit toegezegd de eerste fase van het project (pre-competitief onderzoek) te financieren.

Zoals toegezegd in de beantwoording op het schriftelijke overleg van 30 juni 2014 (Kamerstuk 27 428, nr. 286) naar aanleiding van de brief van mijn voorganger inzake de Aanpak alternatieven doden van eendagshaantjes (Kamerstuk 27 428, nr. 269), informeer ik u hierbij over de voortgang van het project «Gender screening In Ovo».

In Ovo heeft recentelijk de eerste fase van het project met positieve resultaten afgerond, waarbij een proof-of-concept is gerealiseerd. Daarmee loopt Nederland voorop in de wereld in het vinden van baanbrekende oplossingen voor de geslachtsbepaling in eieren. Het bedrijf heeft een betrouwbare methode ontwikkeld om snel en geautomatiseerd monsters uit de broedeieren te kunnen nemen. Deze methode is niet schadelijk voor de kuikens. Daarnaast zijn biomarkers geïdentificeerd om het geslacht van de embryo's te kunnen voorspellen. Deze voorspelling wordt gedaan op een biochemische basis.

Dit is een unieke wetenschappelijke vinding. Verder is een betrouwbare methode ontwikkeld voor de screening oftewel het meten van de biomarkers in de monsters uit de eieren. Dit gebeurt op dag 9 van de broedperiode en heeft een hoog betrouwbaarheidspercentage.

De volgende fase van het project heeft tot doel om dit systeem van het laboratorium naar de praktijk te brengen. Het gaat om de ontwikkeling van apparatuur voor de broederijen waarin verschillende processen worden gecombineerd, waaronder monsternamen, screening/metingen en sorteren van de eieren hetgeen allemaal op een hoge snelheid plaats moet vinden. Na gesprekken met diverse private partijen, waaronder de broederijen, is In Ovo de financiering van de vervolgfase aan het afronden en zal binnenkort met deze fase starten.

De inzet van partijen is om begin 2018 een operationeel systeem op de markt te brengen, waarmee kan worden voorkomen dat eendagshaantjes uit broedeieren moeten worden gedood. Daarmee worden grote stappen gezet om alternatieven voor de praktijk toegankelijk te maken.

Ik ben zeer verheugd, dat de aanzet die mijn ministerie heeft gegeven, wordt opgevolgd en dat private partijen de verdere doorontwikkeling naar de praktijk en marktintroductie zelf oppakken.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam